

منتظر شهید
استاد
موتیظ
مظہر

تعلیم و تربیت
در اسلام

تربیت :

1- ضرورت تربیت

هرکس هدفی دارد که برای رسیدن به آن باید راهی را بییماید

*

وضعیت موجود نامطلوب است و وضع مطلوب موجود نیست

* برای رسیدن به وضع مطلوب در عالم انسانی راهی را باید پیمود که چگونگی ، مکانیزم و راه و روش آن تربیت نام دارد

2- چیستی تربیت

فی حد ذاته : تعریف فوق الذکر

در مقایسه رابطه تربیت و صنعت : پرورش استعدادها آن طور که ما

می خواهیم → به فعلیت درآوردن

فقط جانداران

متناسب با شیئ

رابطه تربیت و اخلاق : در اخلاق جهت گیری مثبت مفروض

است ولی تربیت خنثی است

رابطه تربیت و عادت

- رابطه تربیت و عادت — عادت عامل تربیتی است: در عادات فعلی (ملکه شدن و سهولت اجرا)
هر عادتی اسارت نیست
راهکار (توجه)
عادت مانع تربیتی است: در عادات انفعالی (اسارت در مقابل عمل)

3- مبانی نظری تربیت — آیا تربیت مبنای ثابت و همگانی دارد؟

داشته باشد: امکان ارائه اصول ثابت

نداشته باشد: عدم امکان ارائه اصول ثابت ← راه حل: تفکیک اصل و فعل

آن مبنای ثابت چیست؟ بحث معیار فعل اخلاقی: تفصیل در انسان کامل

عقل دور اندیش

احساسات نوع دوستانه

زیبایی دوستی

وجدان اخلاقی

حاکمیت روح و عقل

فطرت ← ملکاتی بالفعل شوند (اخلاق)

بررسی خود به عنوان موضوع تربیت

- بررسی خود به عنوان موضوع تربیت

اصل بر مبارزه با خود است یا پرورش خود؟
تفکیک خود واقعی و خود کاذب

مراحل خروج از خودخواهی : خروج از من طبیعی

قبیله ای ، ملی ، انسانی ، الهی ← درد

ضرورت توجه و پرورش همه استعداد های خود واقعی

پرورش دادن نه پر دادن → جسم

همه → پرورش → روح

تعاادل

اعلی

4- روش های تربیتی

اصول کلی : پرورش همه جانبه جسم

روح

← معرفت

← پرورش

علم : آموزش

عقل : اندیشیدن

گرایش

← تزکیه نفس

← تقویت اراده

جهت گیری خیر

پاره ای روش های تربیتی

رابطه انسان با خود

مشارطه

مراقبه

محاسبه

معاتبه و معاقبه

رابطه انسان با خدا

← عبادت : رابطه ای متقابل

رابطه انسان با دیگران

ازدواج : خروج از خودخواهی

جهاد

معاشرت با صالحان